

IŠVADOS DĖL NACIONALINĖS ŠVIETIMO AGENTŪROS VEIKLOS

2020 m. vasario 19 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. V-194 sudaryta darbo grupė (toliau – Darbo grupė) pranešimams apie pažeidimus Nacionalinėje švietimo agentūroje ištirti.

Darbo grupei buvo pateikti Pareiškėjo pranešimai apie galimus pažeidimus Nacionalinėje švietimo agentūroje (toliau – NŠA).

Darbo grupė kreipėsi į NŠA, prašydama pateikti dokumentus ir (ar) paaiškinimus, susijusius su Pranešimuose nurodytais faktais.

Darbo grupė buvo nuvykusi į NŠA, kur bendravo su Pareiškėju, NŠA darbuotojais, Darbo tarybos ir Profsąjungos atstovais.

Darbo grupė tyrimo metu, išanalizavusi pranešimuose pateiktą informaciją, NŠA pateiktus dokumentus ir (ar) paaiškinimus, NŠA tinklapyje paskelbtą informaciją ir pokalbių metu darbuotojų pateiktą informaciją, **n u s t a t ė:**

1. Įvertinus aplinkybes dėl 2020 m. rugsėjo mėn. neišmokėto darbuotojams avanso, darytina išvada, kad

ne laiku darbuotojams avansas išmokėtas dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių vien tik nuo įstaigos vadovo darbo organizavimo, t. y., nuo 2020 m. rugsėjo pradėjusi savo veiklą Nacionalinė švietimo agentūra neturėdama banko sąskaitos, negalėjo užsakyti lėšų į banko sąskaitą iš valstybės išdo per VBAMS, taip pat, nebuvo darbo užmokesčio apskaitos programos, parengtos visos agentūros darbuotojų darbo užmokesčiui skaičiuoti).

2. Tyrimo metu, bendraujant su Pareiškėjo nurodytais NŠA darbuotojais, Darbo tarybos ir Profsąjungos atstovais, gauti patvirtinimai jog rašytinių nusiskundimų dėl mobingo ir (ar) netinkamo NŠA vadovo elgesio nebuvo pateikta ir (ar) gauta.

3. NŠA patvirtino, kad šiuo metu darbuotojo, atliekančio duomenų apsaugos pareigūno funkcijas nėra. Darbo grupei, atlikus tyrimą, pateikta rekomendacija dėl *Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) reikalavimų įgyvendinimo, paskiriant* duomenų apsaugos pareigūną.

4. Darbo tarybos rinkimų komisijos sudėtis atitinka Darbo kodekso 171 str. 2 dalies nuostatas.

5. Darbo taryba išrinkta teisėtai, sudėtis atitinka Darbo kodekso 170 straipsnio nuostatas.

6. Išanalizavus pateiktus NŠA dokumentus ir paaiškinimus, nustatyta, kad NŠA Darbo tvarkos taisyklės patvirtintos ir patalpintos viešai prieinamoje interneto erdvėje. Įvertinus aplinkybes, dėl Darbo tvarkos taisyklių patvirtinimo nesuderinus su Darbo taryba, darytina išvada, kad derinimo procedūros neatliktos dėl objektyvių priežasčių – dar tik vyko Darbo tarybos rinkimai. Išrinkus Darbo tarybą, pradėtos darbo tvarkos taisyklių derinimo procedūros su Darbo taryba.

7. Išanalizavus dokumentus, nustatyta, kad NŠA taikoma darbo apmokėjimo sistema yra patvirtintų Darbo tvarkos taisyklių sudedamoji dalis. Įvertinus aplinkybes, dėl darbo apmokėjimo sistemos patvirtinimo nesuderinus su Darbo taryba, darytina išvada, kad derinimo procedūros neatliktos dėl objektyvių priežasčių – dar tik vyko Darbo tarybos rinkimai. Išrinkus Darbo tarybą, pradėtos darbo apmokėjimo sistemos derinimo procedūros su Darbo taryba.

8. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos darbo kodekso 146 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „už darbą per kalendorinį mėnesį negali būti atsiskaitoma vėliau negu per dešimt darbo dienų nuo jo pabaigos, jeigu darbo teisės normos ar darbo sutartis nenustato kitaip“, darytina išvada, kad darbo užmokesčio mokėjimai NŠA atliekami nepažeidžiant Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir Darbo tvarkos taisyklėse nustatytų sąlygų.

9. Atsižvelgiant į tai, kad darbuotojai buvo pasirašytinai supažindinti su būsimomis darbo funkcijomis Nacionalinėje švietimo agentūroje, darytina išvada, kad Pareiškėjo teiginys (kad pažeidžiamos darbuotojų teisės į aiškiai suformuluotas užduotis ir funkcijas) yra nepagrįstas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad patvirtinus Nacionalinės švietimo agentūros departamentų ir skyrių nuostatus, pareigybių aprašymai yra tikslinami, derinant juos su darbuotojais.

10. Nacionalinėje švietimo agentūroje yra darbuotojų sąrašai, kurie viešai paskelbti įstaigos tinklapyje. Be viešai skelbiamų darbuotojų sąrašų, yra vadovo patvirtintas ir su steigėju suderintas darbuotojų Pareigybių sąrašas. Vadovaujantis duomenų apsaugos reikalavimais, šis sąrašas viešai neskelbiamas.

11. Tyrimo metu nepasitvirtino skundo informacija, kad darbuotojus priėmus į darbą laikinai iki konkurso, neskelbiami konkursai.

12. NŠA priimta 11 darbuotojų, kurie dirbo reorganizuotuose centruose. Nei vienas darbuotojas nėra priimtas į darbą tomis pačiomis darbo sąlygomis. Devyni darbuotojai priimti dirbti pagal terminuotas sutartis vietoj neterminuotų, nustatant mažesnę darbo užmokesčio dydį ir žemesnes pareigas.

13. Išskirtiniu (vienu) atveju, NŠA vadovas šalių susitarimu nutraukęs darbo sutartį ir išmokėjęs 5 darbuotojo vidutinių darbo užmokesčių dydžio išaitinę išmoką ir po 15 kalendorinių dienų sudaręs naują darbo sutartį (nors ir dėl kitų pareigų) neefektyviai naudojo valstybės biudžeto lėšas.

14. NŠA savo veikimo laikotarpiu (2019 m. rugsėjo 1 d. – 2020 m. vasario 10 d.) nėra sudariusi autorinių ar paslaugų sutarčių su NŠA darbuotojais. NŠA turi 6 (šešias) galiojančias paslaugų sutartis su darbuotojais, kurias 2019 m. rugsėjo 1 d. perėmė reorganizavus vieną iš centrų, ir preliminarias galiojančias sutartis, kurias perėmė iš kitos reorganizuotos institucijos.

15. Išskirtiniu (vienu) atveju, NŠA su darbuotoju pasirašė preliminariąją paslaugų teikimo sutartį kuri nesukuria NŠA finansinių įsipareigojimų ir neįpareigoja sudaryti pagrindinės sutarties dėl paslaugos suteikimo. Skunde nėra nurodyta aplinkybių, kad minėta sutartis sudaryta nesilaikant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų.

Atsižvelgiant į tai, kad preliminarios sutartys nesukuria NŠA finansinių įsipareigojimų ir neįpareigoja sudaryti pagrindinės sutarties bei siekiant išvengti galimo viešųjų ir privačių interesų konflikto – pateikta rekomendacija nepasirašyti pagrindinių sutarčių su NŠA darbuotojais.

16. Išskirtiniu (vienu) atveju, viena iš reorganizuotų institucijų nesilaikė viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nuostatų, pirkdama degalus pasibaigus sutarties galiojimo terminui (per 2019 m. degalams buvo išleista 262,81 eurai).

17. Konstatuotina, kad viešasis pirkimas dėl Mokytojų dienos minėjimo renginio (skunde nurodytas faktas, kad nebuvo atliktas pirkimas ir nesudaryta paslaugų sutartis dėl mokytojo dienos minėjimo organizavimo) buvo vykdomas laikantis viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nuostatų, t. y., apklausus tiekėją (*atsižvelgiant į pirkimo vertę, pirkimo būdo pasirinkimas atitinka Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašą*) bei sudarant paslaugų sutartį.

18. Atlikus tyrimą, pasitvirtino Pareiškėjo teiginys, kad 2020 m. sausio 28 d. pradėtas vykdyti valymo paslaugų pirkimas per CPO (Nr. CPO83636), buvo vykdomas asmens, kuris nėra pirkimo organizatoriumi ir nesant pirkimų plano. Pažymime, kad pirkimas buvo vykdomas CPO priemonėmis, nesuinteresuotumo ir nešališkumo reikalavimams nebuvo nusižengta. Pirkimas neįvyko (negauta pasiūlymų).

19. Atlikus tyrimą, įvertinus informaciją dėl *NŠA viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos, nustatyta, kad* po konsultacijų su Viešųjų pirkimų tarnyba viešųjų pirkimų tvarka baigta rengti darbuotojo, pavadavusio Pareiškėją jo atostogų metu. Darbo grupei, atlikus tyrimą, pateikta rekomendacija įvertinti Pareiškėjo siūlymus ir patobulinti NŠA esamą viešųjų pirkimų organizavimo tvarką. Taip pat, siūlytina numatyti, kad pirkimo organizatoriai būtų paskiriami tam tikram laikotarpiui atskiru dokumentu, kas leistų paskirtiems organizatoriams nuolatos vykdyti paruošiamuosius darbus viešųjų pirkimų vykdymui.

20. Atlikus tyrimą, nustatyta, jog NŠA nepateikė raštiško atsakymo į Pareiškėjo raštišką tarnybinį pranešimą. Remiantis pateiktu paaiškinimu, gauto tarnybinio pranešimo turinys su Pareiškėju buvo aptartas žodžiu. Vadovaujantis NŠA darbo tvarkos taisyklėmis, darbuotojų prašymai, tarnybiniai raštai, skundai, pasiūlymai turi būti išnagrinėjami ne vėliau kaip per 5 darbo dienas. Atsižvelgiant į tai, kad nebuvo priimti sprendimai dėl pareiškėjo minėto tarnybinio pranešimo, konstatuotina, kad pranešimas nebuvo išnagrinėtas teisės aktų nustatyta tvarka.

Profesinės sąjungos atstovas informavo, kad darbdavys į profesinės sąjungos raštiškus paklausimus atsako raštu teisės aktų nustatyta tvarka.
